

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI O'ZBEK TILI VA ADABIYATI
TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA ADABIYATI

"YANGI O'ZBEKISTON STRATEGIYASI"

fanining o'quv dasturi (sillabusi)

Bilim sohasi:	2000000 San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi:	2300000 Tillar
Ta'lim yo'nalishi:	60111400 — Amaliy filologiya

Toshkent-2023

Fan/modul kodi 30XO-S22	Fan/modul turi ma'ruza	Ta'lim tili o'zbek	Ishlab chiqilgan o'quv yili 2022-2023					
Semestr Har bir semestrda fan/modulning nomi	ECTS - Kreditlar	Haftalik dars soatlari	O'quv mashg'ulotlari (soat)				Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
			Jami:	ma'ruza	seminar	amaliy	laboratoriya	
3 Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi	2	2	30	16	14	0	0	30
Jami:	2	2	30	16	14	0	0	60

1. FANNING MAZMUNI

Yangi O'zbekiston Taraqqiyot strategiyasi ta'lim tizimida ishloholat kursi barcha Oliy ta'lim tizimida ishloholat barcha Oliy ta'lim mutaxassisligi ta'lim yo'nalishida talabalar uchun, siyosiy, iqtisodiy, ma'naviy dunyo qarashini shakllantirishni, mustaqillik yillarida amalga oshirilgan tub ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va ma'naviy-madaniy ishloholat, xarakatlar va taraqqiyot strategiyasi, bugungi kundagi jarayonlarda zaruriy bilimlarni beradi.

Mazkur fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirishning Yangi Taraqqiyot strategiyasining maqsad va vazifalari, asosiy yo'nalishlari, Yangi O'zbekiston milliy taraqqiyotining yangi bosqichidagi "Inson qadri uchun" tamoyili asosida xalqimizning farovonligini yanada oshirish, iqtisodiyot tarmoqlarini transformatsiya qilish va tabiiy resurslarni jadal rivojlantirish, inson huquqlari va manfaatlarini so'zga ta'minlash hamda faoliyatlarini jamoaviy takomillashtirishda talabalarda shaxsiy mas'uliyatni shakllantirishdan iborat.

Mazkur fanni vazifasi - O'zbekiston milliy taraqqiyotining yangi bosqichida amalga oshirilayotgan ishloholatlar mazmun mohiyatini, O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha "Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi"ning asosiy yo'nalishlari, ularni amalga oshirish mexanizmlarini tushuntirish, fuqarolik jamiyatini barpo etishning ijtimoiy-siyosiy, huquqiy va ma'naviy asoslarini ko'g'itishdagi tasavvurlarini boyitishdan iborat.

2. FANNI O'QITISH NATIJALARI VA SHAKLLANADIGAN KASBIY KOMPETENSIYALAR

Fanni o'qitish natijalarida talaba:

– O'zbekiston milliy taraqqiyotining yangi bosqichida "Xarakatlar strategiyasidan - Taraqqiyot strategiyasi"ni tamoyilga asosan ishlab chiqilgan yetin usul yo'nalishidan iborat 2022-2026 yillar uchun mo'ljallangan Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi va uning "Inson qadri uchun" tamoyili va faoliyat mahallasi tili da amalga oshirishga oid davlat dasturidagi turli sohalaridagi yangilangan yangi maqsadlar haqida tasavvurga ega bo'ladi;

– Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasida ta'lim tizimida ishloholat qolaversa, ilgari surilgan "Inson qadri uchun" konseptual g'oyalarning mazmun mohiyatini va O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirishda belgilangan asosiy yo'nalishlari va vazifalarni bilishi va ularni foydalanishi;

– O'zbekiston milliy taraqqiyotining yangi bosqichida fuqarolik jamiyatining shakllanishi va rivojlanishi jarayonida olib borilayotgan ishloholatni yanada takomillashtirish bo'yicha o'z takliflarini berish, mamlakatimiz e'tisvotgan yutuqlar va ularning xalqaro miqyosda e'tirof etilishini tahlil qila olish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

3. O'QUV FANNI O'QITISH USULI BO'YICHA USULIY KO'RSATMALAR

- ma'ruza;
- interfaol key-s-stadlar;
- seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar);
- guruhlarda ishlash;
- tadqiqotlarni qilish;
- individual loyihalar;
- jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar

4. TALABALAR KREDITLARINI OLISH TARTIBI

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni ko'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini ko'g'it aks etirish o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, o'raliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishm topshirish.

Talaba bilimni baholash kredit-modul tizimiga muvofiq ishlab chiqilgan Nizom asosida amalga oshiriladi. O'raliq va yakuniy nazorat turlari, shakllari va soniga keyingi semestrlar davomida katefda yig'ilish qarorlariga asosan o'zgartirish kiritish huquqi beriladi. Nazoratlarning o'tkazilishi muddatlari muvofiq o'quv yilida tasdiqlangan o'quv jarayoni jadvali asosida tasbihi etiladi.

1. Nazoratlarni amalga oshirish tartibi va baholash mezonlari.

Nazorat o'tkazish muddatlari:

1 va 2-o'raliq hamda yakuniy nazoratlarning o'tkazilishi muddatlari muvofiq o'quv yilida tasbihiqlangan o'quv jarayoni jadvali asosida tasbihi etiladi.

3-o'raliq Nazorat turlari, shakllari va soniga keyingi semestrlar davomida katefda yig'ilish qarorlariga asosan o'zgartirish kiritish huquqi beriladi.

Nazoratlarni amalga oshirish tartibi:

Talabalarning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagilarga amal qilinadi:

1) O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2018-yil 9-avgustidagi 19-sonli sonli buyruqi bilan tasbihiqlangan, O'zbekiston Respublikasi Adliyasi vazirligidan 2018-yil 26-sentyabrda 3069-son bilan ro'yxatdan o'tkazilgan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimni baholash tartibi va baholash tizimi to'g'risida" nizomga muvofiq ishlab chiqildi;

2) bahlo (a'lo) – talaba mustaqil xulosasi va qaror qabul qiladi, fikriy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda qo'llaydi;

3) bahlo (qoniqarli) – talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda qo'llaydi;

4) bahlo (qoniqarsiz) – talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda qo'llaydi;

5) Yakuniy va o'raliq baholashda quyidagi mezonlarga amal qilinadi:

Fan bo'yicha talabaning semestr davomidagi o'zlashtirish ko'rsatkichi 5 baholik tizimida butun sonlar bilan baholanadi.

Oraliq nazorat: 3 tadan oq'zaki shaklda nazariy yozma savolni o'z ichiga olgan variantlar asosida o'tkaziladi. Har bir to'g'ri javob uchun baho 2-5 "a" to'liq. Umumiy baho har bir savolga qo'yilgan bahoning o'rtachasi asosida hisoblanadi. Maksimal baho - 5 "a" to'liq.

Yakuniy nazorat: Fan bo'yicha semestr davomida o'tilgan mavzular bo'yicha (cvr shaklida o'tkaziladi).

Yakuniy nazorat: semestr davomida o'tilgan mavzular bo'yicha test shaklida o'tkaziladi.

Izoh: Test variantlari javoblari quyidagi mezon bo'yicha baholanadi.

0-16 tagacha to'g'ri javob - "2" (qoniqsiz);

17-21 tagacha to'g'ri javob - "3" (qoniqarli);

22-25 tagacha to'g'ri javob - "4" (yaxshi);

26-30 tagacha to'g'ri javob - "5" (a'lo).

5. O'QUV MASHG'ULOTLARI VA MUSTAQIL TATLIM QISMI

3-SEMESTR

1. Ma'ruza mashg'ulotlari

"Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)" o'quv faoliyatining mavzulari mantiqiy kema-ketlikda keltiriladi. Har bir mavzuning mohiyati asosiy tushunchalar va qisqa ifodalar orqali ta'lim olishchilarga davlat ta'lim standartlari va matak talablari asosida yekazilishi zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalar qamrab olingan holda ifodalab beriladi. Asosiy nazariy qism modullar shaklida berilishi mumkin.

№	Ma'ruza mavzulari	1-bob (modul) mavzusi	
		Qisqacha tavsifi (kalt so'zlar)	Sa'latlar hajmi
1	Yangi O'zbekiston: Xarakatlar strategiyasi - taraqqiyot strategiyasi sari	O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirishning Harakatlar strategiyasi - milliy taraqqiyotimizning boshqichi. "Inson manfaatlari hamma narsadan ustun". "Xalq davlat idaralariga emas, davlat idaralar xalqimizga xizmat qilishi kerak". "Xalq boy bo'lsa, davlat ham boy va qudratli bo'ladi". konseptual e'oyalarini - Yangi O'zbekiston Taraqqiyot strategiyasining yangi zamonaviy boshqichiga ko'tarish maqsadida ko'zda tutish. Milliy tiklanishdan - milliy yuksalish sari dasturiy o'vva asosida ishloholarni hayotga tadbiq etish.	2
2	Inson qadriyatni yuksaltirish va erkini fuqarolik jamiyatini yanada rivojlantirish orqali xalqparvar davlat barpo etish	Maxalla instituti faoliyatining samaradorligini oshirish, uni jamoatchilik boshqaruvi va nazoratining ta'anch bo'lgan aytilinish, xalq deputatlari kengashlarini hududlarda mavjud muammolarni hal qilishdagi asosiy bo'lgan aytilinish. Mahalliy davlat boshqaruvi organi faoliyatining institutsional asoslarini zamon talabiga moslashtirish. Davlat boshqaruvi organlari faoliyatini "fuqarolarga xizmat qilishga yo'naltirish" tamoyili asosida transformatsiya qilish (tashqir, professional, professional, adolatli).	

3	Milliy iqtisodiyotni jadal rivojlantirish va yuqori o'sish sur'atlarini ta'minlash.	Yuqori natijadorlikka xizmat qiladigan davlat boshqaruvi tizimini joriy qilish. Davlat boshqaruvi tizimida ma'muriy apparatni ixchamlashtirish va ish jarye-onlarni mahpurlashtirish. Mamlakatimizdagi ishloholarni izchil davom etirishda Oliy Majlis palatalari va siyosiy partiyalarining roli yanada oshirish. qonunchilik hujjatlarining qat'iy jrosim ta'minlash. Elektron hukumat tizimini rivojlantirish va byurokratiyani bartaraf etish davlat fuqarolik xizmati tizimini zamonaviy standartlar asosida tashkil etish. xalq bilan muloqot mexanizmlarini takomillashtirish. Jamoatchilik nazoratini amalga oshirishning tashkiliy-huquqiy asoslarini takomillashtirish (12 ta maqsad)	2
---	---	---	---

4	Milliy iqtisodiyotni jadal rivojlantirish va yuqori o'sish sur'atlarini ta'minlash.	Milliy huquqlarning dastisizligini ishlohol hinoxa qilish hamda davlat organlarining milliy munosabatlarga noqonuniy aralashuvini cheklash. qonun ustuvorligi va konstitutsiaviy qonuniylikni ta'minlash hamda inson qadriyatini ushbu jarye-oning bosh mezonlari sifatida bejelash. Davlat organlari va mansabdor shaxslarning faoliyatini ustidan samarali sud nazoratini o'rnatish hamda fuqaro va tadbiqkorlik sub'ektlarining o'oli sudlovg'a erishish darajasini oshirish. jamoat xavfsizligini ta'minlash tizimini yaratish. huquqni muhofaza qiluvchi organlarning yangi qiyofasini shakllantirish va ularning faoliyatini xalq manfaatlarini inson qadriyatini, huquq va erkliklarni samarali hinoxa qilishga yo'naltirish. aholi va tadbiqkorlik sub'ektlarining matakali huquqiy xizmatlariga bo'lgan talabini to'liq qondirish. faol fuqarolik jamiyatini rivojlantirish hamda fuqarolar o'rtasida qonunga hurmat va itoat qilish hissinini shakllantirish (8 ta maqsad)	2
---	---	--	---

	va ilg'or xorijiy kompaniyalarni keng jalb qilish. «Yashil iqtisodiyot» texnologiyalarini barcha sohalariga faol joriy etish. iqtisodiyotning energiya samaradorligini 20% ga oshirish.
	Tadbirkorlik faoliyatini tashkil qilish va doimiy daromad manbalarini shakllantirish, xususi sektorning Yalpi ichki mahsulotidagi ulushini ko'tarish, qishloq xo'jaligini ilmiy asosda intensiv rivojlantirish, suv resurslarini hosilqarish tizimini tubdan isloh qilish va savni iqtisod qilish, chorvachilik ozuqa bazasini kengaytirish va ishlab chiqarish hajmini ko'paytirish, hududlarning muhandislik-kommunikatsiya va ijtimoiy infraqizilma tizimini hamda xizmat ko'rsatish va servis sohalarni rivojlantirish, mahalliy savyohlar va xorijiy turistlar sonini oshirish, transport tizimini rivojlantirish. (16 ta maqsad)
2-bob (modul) mavzusi	
5	Adolatli ijtimoiy siyosat yuritish, inson kapitalini rivojlantirish
	Har bir fuqaroga davlat hisobidan aniq kash-hunarga o'qish imkoniyatini yaratish va bu jaraunda nodavlat talim muassasalarining ishtirokini oshirish, maktabgacha talim tizimida talim sifatini yangi bosqichga olib chiqish va byudjet mablag'larining maqsadli hamda samarali sarflanishini ta'minlash, maktablarni rivojlantirish milliy dasturini joriy etish. 2026 yilga qadar o'quv dasturlari va darsliklarni ilg'or xorijiy tajriba asosida to'la qayta ko'rib chiqish.
	Maktablarda talim sifatini oshirish, pedagog-kadrlarning bilimi va malakasini xalqaro darajaga olib chiqish, oliy talim bilan qamrov darajasini 50 foizga yekazish va talim sifatini oshirish. 2026 yilga qadar 10 ta salohiyatli oliy talim muassasasini QS va TNE xalqaro reytinglariga kirishga maqsadli tayyorlash. «El-xurot umidi» jamg'armasi orqali erkin va ijodiy fikrlaydigan yoshlarni mufozil xorijiy oliy gohlariga o'qishga yuborish ko'lamini 2 baravarga oshirish, bunda yoshlarning 50 foizini texnik, aniq fanlar va IT sohalarga o'qitish, global innovasion indeksda O'zbekiston Respublikasining o'rniini yaxshilash va 2030 yilga qadar top-50 mamlakatlari qatoriga kirish, aholi ehtiyojmand qatlamlarning ijtimoiy himoyasini kuchaytirish, pensiya ta'minoti tizimini takomillashtirish, ko'rsatilayotgan tibbiy xizmatlarni aholiga

		va yanada yaqinlashtirish va qulayligini oshirish maqsadida respublika hududlarida tibbiyot klasterlarini tashkil etish, tibbiy xizmatlardagi xususiy sektorning ulushini 25 foizga yekazish.
		Sanitariya-epidemiologik osoyishtalik va jamoat salomatligi xalqaro maqomga ega laboratoriyalarini tashkil etish, nogironlarni bo'lgan shaxslarni qo'llab-quvvatlashning samarali tizimini shakllantirish, ularning hayot sifatini va darajasini oshirish, xotin-qizlarni qo'llab-quvvatlash, ularning jamiyat hayotidagi faol ishtirokini ta'minlash. Yoshlarga o'ld davlat siyosatini takomillashtirish. (34 ta maqsad)
6	Ma'naviy taraqqiyotni ta'minlash va soham yangi bosqichga olib chiqish.	Ezgulik va insonparvarlik tamoyiliga asoslangan «Harakatlar strategiyasidan — Taraqqiyot strategiyasi sar» g'oyasini keng targ'ib etish orqali jamiyatda sog'lom dunyo og'rash va buniyodkorlikni umumimilliy harakatlarga aylantirish, ah o'lga axborot-kutubxona xizmatini ko'rsatishni yanada rivojlantirish, kutubxonahoni keng ommalashtirish hamda «Kitobsevar millat» umumimilliy g'oyasini ro'yohga chiqarish, kutubxonlik madaniyatini oshirish, ajdodlarimizning boy ilmiy merosini chiqar o'rganish va keng targ'ib etish, tasavvuf va amaliy san'at hamda dizayn yo'nalishlarini rivojlantirish, aholining badiiy-estetik didini yuksaltirish, madaniyat va san'at sohalarni yanada rivojlantirish, milliy kino san'atini rivojlantirish.
		O'zbekiston tarixini o'rganish, targ'ib qilish va tarixiy badiiy asarlar yaratish. (8 ta maqsad)
7	Milliy manfaatlardan kelib chiqqan holda umumxbashariy muammolarga yondashish.	Aholi salomatligi va genofondiga ziyon yetkazadigan muayyud ekologik muammolarni bartaraf etish, ekologiya va atrof muhiti muhofaza qilish, shahar va tumanlarda ekologik ahvolni yaxshilash. «Yashil makon» umumimilliy loyihasi amalg'a oshirish, ekstremizm va terrorizmga qarshi kurashishning samarali mexanizmlarni shakllantirish, korrupsiyaviy omillarni bartaraf etish tizimining samaradorligini oshirish, jamiyatda korrupsiyaga nisbatan munosabatni munosabotni shakllantirish.
		Mamlakatda yangi ish o'rinlari yaratish, aholi daromadlarini oshirish va shu orqali kambag'allikni qisqartirish. Xavfsiz, tartibli

8	Mamlakatimiz xavfsizligi va mudofaa salohiyatini kuchaytirish, ochiq, pragmatik va faol tashqi siyosat olib borish.	Fuqarolarning ahvori olib va tarqatish ehtiyojini boshqirish huquqlarini yanada kengitish, davlatning mudofaa qobiliyatini mustahkamlash, qurolli kuchlarning jangovar shaylarni, uning imkoniyatlarini va qobiliyatini kuchaytirish, faqatgina vazirialarning oldini olish va boshqarish samarali tizimini yaratish, Markaziy Osiyoda xavfsizlik, savdo-iqtisodiy, suv, energetika, transport va madaniy-gumanitar sohalardagi yaqin hamkorliklarni sifat jihatidan yuqori bosqichga olib chiqish. O'zbekistonning Birlashgan Millatlar Tashkiloti organi va institutlari, global va mintaqaviy iqtisodiy, moliyaviy va gumanitar tashkilotlardagi faoliyatini kuchaytirish, Jahon savdo tashkilotiga a'zo bo'lish va Yevrosiyo iqtisodiy ittifoqi bilan integratsiya jarayonlarini chuqurlashtirish, Jahon hamjamiyatida mamlakatimiz imidjini oshirishga qaratilgan ahborotlar yekazish samaradorligini oshirish, tashqi siyosiy va tashqi iqtisodiy faoliyatning normativ-huquqiy bazasini hamda xalqaro hamkorlikning shartnomaviy-huquqiy asoslarini takomillashirish (12 ta maqsad)	2
		Jami:	16 s.

2. Seminar mashg'ulotlar

Seminar mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha kafedra professor-o'quvchilari tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Ma'nua mashg'ulotlarida o'qigan bilim va ko'nikmalarni mustahkamlash bilan hamda yanada boyitish uchun bo'yicha "Yangi O'zbekiston" jurnali bilan mustaqil ishlab chiqiladi. Mustaqil ishlab chiqilgan darsliklarni, o'quv qo'llanmalarini, uslubiy qo'llanmalarini, targ'ima va ko'rsatmalarni ahamiyatini katta. Seminar mashg'ulotlar mahalliy qurilmalari bilan jihatlangan auditoriyada bir akadem guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faoli va interfaoli usullar yordamida o'tiladi. "Key-sadi" texnologiyasi ishlatiladi, key-sadi mazmuni o'quvchi tomonidan belgilanadi. Ko'rsatmalari materiallar va ahborotlar mahalliy qurilmalari yordamida uzatiladi.

No	Seminar mashg'ulot mavzulari	Qisqacha tavsifi (kati so'zlar)	Soatlar hajmi
		1-bob (modul)	
1	Inson qadri va yuksaltirish va erkin fuqarolik jamiyatini yanada rivojlantirish orqali xalqparvar davlat barpo etish.	1-12 maqsadlar kema-keligi	2
2	Mamlakatimizda adolat va qonun ustunligini ta'minlash, jamoatni taraqqiyotning eng asosiy va zarur shartiga aylantirish.	13-20 maqsadlar kema-keligi	2
3	Milliy iqtisodiy ommiyatni rivojlantirish va yuqori o'sish sur'atini ta'minlash.	21-36 maqsadlar kema-keligi	2
4	Adolati ijtimoiy siyosat yuritish, inson kapitalini rivojlantirish.	37-70 maqsadlar kema-keligi	2
		2-bob (modul)	
5	Ma'naviy taraqqiyotni ta'minlash va sohani yangi bosqichga olib chiqish.	71-78 maqsadlar kema-keligi	2
6	Milliy ma'natlardan kelib chiqqan holda umumshaxsiy muammolarga yondashish.	79-88 maqsadlar kema-keligi	2
7	Mamlakatimiz xavfsizligi va mudofaa salohiyatini kuchaytirish, ochiq, pragmatik va faol tashqi siyosat olib borish.	89-100 maqsadlar kema-keligi	2
		Jami:	14s

3. Mustaqil ta'lim ishlari

"Mustaqil ta'lim va mustaqil mashg'ulotlar" qismida mustaqil ta'limning shakli va mazmuni, mustaqil ishga mo'ljallangan mavzular va topshiriqlar, mustaqil mashg'ulotlar jarayonida ta'lim oluvchilar tomonidan tayyorlanishi zarur bo'lgan ishlar referat, esse, mustaqil (g'odiy) ish, muammoliy ma'nua va boshqalar keltiriladi.

No	Mustaqil ta'lim mavzu va topshiriqlari nomi	Qisqacha tavsifi (kati so'zlar)	Soatlar hajmi
1	O'zbekistonni yanada rivojlantirish bo'yicha "Yangi O'zbekiston" jurnali orqali strategiyasi ning maqsadlari.	taqdimot	2
2	O'zbekistonni yanada rivojlantirish bo'yicha "Yangi O'zbekiston" jurnali orqali strategiyasi ning asosiy yo'nalishlari.	referat	2
3	Inson qadri va yuksaltirish va erkin fuqarolik jamiyatini yanada rivojlantirish orqali xalqparvar davlat barpo etishning maqsadlari.	taqdimot	2
4	Mahalliy institut faoliyatining samaradorligini oshirishdagi maqsadlardan foydalanish.	amaliy mashg'ulot	2

